

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5493/20
1.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић, председника већа, Олге Арсовић и Зорице Ђаковић, као чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивана Кесар, адвокат из Београда, улица Небојшина број 32а, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Јован Скакић, адвокат из Београда, улица Мачванска бр. 20, ради дуга, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 2769/16 од 23.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 01.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П 2769/16 од 23.04.2019. године, у ставу првом изреке тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ..., на име дуга исплати износ од 18.000,00 евра са каматом према стопи Европске централне банке почев од 21.07.2014. године до исплате, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде, док се тужбени захтев за исплату износа од још 9.415,00 евра са припадајућом каматом коју одређује Европска централна банка почев од 21.07.2014. године до исплате, све у динарској противвредности, **ОДБИЈА** као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 2769/16 од 23.04.2019. године тако што се обавезује тужени ББ из ... да тужиоцу АА из ..., на име трошкова парничног поступка исплати износ од 200.350,00 динара, у року од 15 дана по пријему писменог отправака пресуде.

УКИДА СЕ решење садржано у ставу трећем изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П 2769/16 од 23.04.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Ожалбеном пресудом ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА, којим је тражио да се обавезе тужени ББ да тужиоцу на име дуга исплати износ од 27.415,00 евра са припадајућом каматом коју одређује Европска централна банка почев од 21.07.2014. године до исплате, све у динарској противвредности, као и да се обавезе тужени да плати тужиоцу трошкове парничног поступка.

Ставом другим изреке обавезан је тужилац да платио туженом 131.250,00 динара на име торшкова парничног поступка у року од 15 дана под претњом извршења.

Ставом трећим изреке укинута је решење од 04.07.2016. године.

Против наведене пресуде побијајући је у целости, жалбу је поднео тужилац, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на жалбу тужиоца. Трошкове другостепеног поступка је образложено тражио.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП, ("Службени гласник РС" бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020 и 10/2023 - други закон), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац и тужени су се познавали од раније, и тужени је на предлог ВВ од тужиоца тражио на позајмицу новац. Тужилац је туженом позајмио износ од 18.000 евра дана 20.07.2013. године, с тим што се тужени обавезао да тужиоцу овај новац вратио до 20.07.2014. године односно за годину дана, о чему је састављена потврда без датума у којој је констатовано да је потврда на позајмљен износ од 27.415,00 евра, да је позајмицу дужан вратити до 20.07.2014. године која је састављена 20.07.2013. године, да је позајмицу предао АА са наведеним подацима, а позајмицу примио ББ и која потврда је потписана од стране обојице. Тужилац је туженом тада предао износ од 18.000 евра на име зајма, а тужени тужиоцу позајмљени износ није вратио. Сведок ВВ се није обавезао према тужиоцу да му позајмљени износ уместо туженог врати, ни усмено, нити је такво писмено потписао.

Првостепени суд је закључио да се ради о позајмици од 18.000,00 евра, али тужилац није пружио доказе у смислу члана 231 ЗПП како је дошао до висине тужбеног захтева од 27.415,00 евра па имајући у виду да суд није могао са сигурношћу да утврди висину тужбеног захтева тужиоца према туженом, као и основ, односно да ли се ради о главном дугу и обрачунатој камати на дан састављања признанице, или се ради о главном дугу који није образложен у наведеној висини, то је применом члана 231 ЗПП

одбијен тужбени захтев тужиоца и одлучено као у изреци.

Другостепени суд прихвата утврђено чињенично стање и дату оцену изведених доказа, али сматра да исказано правно становиште првостепеног суда није правилно јер је првостепени суд погрешно применио материјално право.

Чланом 12 Закона о облигационим односима - ЗОО прописано је да у заснивању облигационих односа и остваривању права и обавезе из тих односа, стране су дужне да се придржавају начела савесности и поштења.

Чланом 17 ЗОО прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење. Обавеза се може угасити само саглашношћу воља страна у облигационом односу или на основу закона.

Одредбом члана 557 Закона о облигационим односима прописано је да уговором о зајму се обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других замењивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари, исте врсте и истог квалитета.

Чланом 558 истог закона у ставу 1 прописано је да се зајмопримац може обавезати да уз главницу дугује и камату.

Чланом 562 став 1 ЗОО прописано је да је зајмопримац дужан вратити у уговореном року исту количину ствари исте врсте и квалитета.

У датој ситуацији при правилно утврђеној чињеници која произилази како из исказа тужиоца, тако и из исказа туженог, а и из потврде од 20.07.2013. године потписане од стране тужиоца и туженог, произилази да је тужилац дао на зајам туженом 18.000 евра са роком враћања од годину дана до 20.07.2014. године за који период није уговорена камата, па је правилном применом наведених законских одредби тужени дужан да тужиоци позајмљени износ врати, имајући у виду да је такође правилно утврђено од стране првостепеног суда да позајмљени новац у износу од 18.000 евра тужени као зајмопримац тужиоцу као зајмодавцу није вратио и то са каматом од доспелости, а то је 21.07.2014. године дан након доспелости враћања позајмице, до исплате. У погледу врсте камате, овај суд је ценио да је у траженом периоду исплате камате на снази Закон о затезној камати (ступио на снагу 25.12.2012. године), али имајући у виду да је тужилац определио врсту камате као камату коју одређује Европска централна банка, која прописује ниже стопе од камате прописане Законом о затезној камати, то је применом члана 3 став 1 Закона о парничном поступку, тужиоцу досуђена тражена камата у границама захтева постављеном у тужби.

Правилно је утврђење првостепеног суда да тужилац сходно члану 231 ЗПП није доказао основ за исплату преосталог износа као разлике између досуђених 18.000,00 евра и тражених 27.415,00 евра, јер потраживање из реферата тужбе по основу уговора о зајму у износу од 9.415,00 евра тужилац није доказао, односно није доказао да је износ од 9.415,00 евра туженом дат на зајам, посебно имајући у виду правилно утврђење

првостепеног суда да камата за период од давања зајма 20.07.2013. године до рока враћања 20.07.2014. године није уговорена, а потраживање тужиоца овог износа како то произилази из његовог исказа да представља награду за тужиоцу нема утемељење у закону, па му наведени износ, и не припада.

Стога је применом члана 394 тачка 4 Закона о парничном поступку одлучено као у ставу првом изреке.

Преиначењем одлуке о главној ствари преиначена је и одлука о трошковима парничног поступка, то су тужиоцу према успеху у спору применом члана 150, 153 и 163 ЗПП према опредељеном захтеву за накнаду трошкова признати потребни и оправдани трошкови за вођење спора и то за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара, за приступ на два одржана рочишта у износу од по 18.000,00 динара, за приступ на три неодржана рочишта у износу од по 9.750,00 динара, те у висини таксе на тужбу и пресуду у износима од по 59.300,00 динара, све по АТ и ТТ важећем у време пресуђења, па је применом члана 401 тачка 3 ЗПП одлучено као ставом другим изреке ове другостепене одлуке.

Имајући у виду да је ставом трећим изреке укинута решење од 04.07.2016. године, којим је усвојен предлог тужиоца за одређивање привремене мере и којим је одређено да иста важи до правноснажног окончања ове парнице, то није било места доношењу решења о укидању решења од 04.07.2016. године које већ садржи време важења исте, па је применом члана 401 тачка 3 ЗПП одлучено као у ставу трећим изреке.

Имајући у виду да тужени није успео у другостепеном поступку, и да трошкови одговора на жалбу не представљају нужан трошак за вођење другостепеног поступка, то је применом члана 153 и 165 ЗПП одлучено као ставом четвртим изреке ове другостепене пресуде.

Председник већа-судија
Весна Филиповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић